

Flagdag for Danmarks udsendte den 5. september

FLAGDAGSMAGASINET 2021

UDGIVES I ANLEDNING AF FLAGDAGEN FOR DANMARKS
UDSENDTE.

OM FLAGDAGEN

Danske mænd og kvinder bliver hvert år den 5. september anerkendt og hyldet for den store indsats, de har gjort som udsendt på vegne af Danmark.

Flagdagen afholdes den 5. september, hvor der bliver støttet op over hele landet for at give personel inden for Udenrigsministeriet, Forsvaret, Redningsberedskabet, Politi og Sundhedsvæsenet, en dag, som er tilegnet dem.

Flagdagen hædrer nye som gamle veteraner.

Flagdagen er dagen, hvor vi skal mindes og støtte alle dem, som har kæmpet og arbejdet under ekstreme forhold i dansk tjeneste.

Der vil blive afholdt arrangementer over hele landet, og på hjemmesiden www.flagdagen.dk kan du finde dit arrangement den 5. september.

UDGIVES AF

Folk & Sikkerhed

Klingseyvej 15B

2720 Vanløse

Tlf. 33147900

kontakt@folkogsikkerhed.dk

www.folkogsikkerhed.dk

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Bestyrelsesmedlem i Folk & Sikkerhed,

Ann-Christina Salquist, KN-R & Cand. Soc. PKL.

REDAKTION

Adam S. Meinertz, sekretariatsleder, Folk & Sikkerhed

LAYOUT & DESIGN

Ann-Christina Salquist

DISTRIBUTION

Magasinet udsendes digitalt til alle landets kommuner, forsvar, politiet, beredskabsstyrelsen en række ministerier samt medlemmer af Folketinget. Derudover distribueres magasinet digitalt til landets skoler og uddannelsesinstitutioner.

FORSIDE

Dannebrog stryges i Kabul, Afghanistan 2021.

Folk & Sikkerhed

4

Flagdagen er over os

8

Tak

10

Husk alle på Flagdagen

12

Tak for jeres styrke

14

Hvad betyder baglandet, når vi sender folk på mission?

16

Grønlandske veteraner bør anerkendes

18

Jeg ved, at han passer på sig selv

24

Flagdagen er også en hæder til baglandet

26

Når støvet lægger sig

30

Ud i naturen ind i fællesskabet

32

I dag fejrer vi alle veteraner i Danmark

Flagdagen er over os... aldrig har den været vigtigere

PETER M. ANDERSEN
FORMAND FOR FOLK & SIKKERHED

Flagdagen er et unikt og fantastisk fællesskab af mænd, kvinder, familier og myndigheder. Et fællesskab der historisk set har relativt unge rødder. Danmark har nemlig som nation været igennem talrige kriser og krige, som kunne have dannet grundlaget for netop det fællesskab, vi ser i Flagdagen. Men først i 2009 blev kimen lagt til Flagdagen, og siden har den vokset sig stærk i hele landet. Det understreger vigtigheden af danskernes stigende lyst til at indgå i stærke fællesskaber, men baggrunden for Flagdagen begynder otte år før vi første gang hyldede vores udsendte. Og netop i disse dage med den tragiske udvikling i Afghanistan er det vigtigt, at vi husker historien, når vi ser fremad.

Startskuddet til Flagdagen

Efter Den Kolde Krig skyllede globaliseringen ind over store dele af verden og den førte økonomisk vækst, hastig teknologisk udvikling og bedre levevilkår med sig i alle lag af samfundet. Samtidig manifesterede håbet om fred og sikkerhed sig i den vestlige verden og det internationale samfund samarbejdede om fredsreformer. Demokratiet skulle styrkes og ideologien indfases i anti-demokratiske nationer. Verdensfreden var topprioritet, og demokratiet var håbet om fred og sikkerhed i verden.

I 2001 blev håbet brat afbrudt, da kampen mod terror begyndte. Verden var fra det år for altid forandret. Danske mænd og kvinder drog nu sammen ud i internationale missioner for at give samme håb om tryghed og sikkerhed til fjerne steder i verden, som den vestlige verden fra 1990'erne kæmpede for, og som vi fortsat holder fast ved. Kampen mod terror blev dermed startskuddet til det fællesskab, som Flagdagen favner.

“Flagdagen hylder alle de mange mennesker, som hver især har bidraget til en tryggere verden

Afghanistan viser demokratiets hårde kamp

I disse dage er Afghanistan vigtig at nævne – ikke kun på grund af den tragiske udvikling i landet med Talibans magtovertagelse - men fordi Danmark har haft ca. 11.000 soldater i Afghanistan. Det er samtidig 11.000 familier og venner, som har haft Afghanistan missionen helt tæt inde på livet.

Missionen har været et helt centralt punkt for opbygningen af fællesskabet, vi ser i Flagdagen. Mens håbet om fred og sikkerhed smuldrer for tusindvis af afghanere under Talibans magtovertagelse med deres altødelæggende ideologi, som kvæler landet i frygt, armod og kvindeundertrykkelse, så følger tusindvis af danskere situationen gennem nyhederne. Følelserne er mange; frustration, bekymring og vrede sammenholdt med, at det er svært at begribe, hvordan det på så få dage kunne gå så galt.

Den afghanske hær med sine 300.000 soldater og et flyvevåben var på et tidspunkt vurderet til at kunne holde stand mod Talibans 75.000 krigere i op til et år. Virkeligheden viste sig på den mest ulykkelige vis at være en anden. Midt i al elendigheden og fortvivelsen må vi holde fast i håbet om demokrati, fred og sikkerhed.

Det er i modgang, at håbet står stærkest.

Når røgen har lagt sig i Afghanistan og det internationale samfund finder sammen side om side, da ser

vi – gennem fællesskabet – hvor hård kampen for demokratiet er, men just derved, hvor vigtig kampen er.

Flagdagen får os til at se fremad i et fællesskab

Flagdagen er som nævnt indbegrebet af fællesskab. Flagdagen hylder alle de mange mennesker, som hver især har bidraget til en tryggere verden. Det er derfor et fællesskab, som i høj grad handler om oplevelser, der strækker sig ud over social baggrund, geografi, økonomisk status og meget mere. Det er et fællesskab, som er skabt i miljøer uden sikkerhed og tryghed – og ofte, hvor liv og lemmer var på spil. Det kræver noget helt særligt, som menneske at turde stille op, tage ansvar og bidrage til en mere sikker verden.

Som udsendt har man skabt sikkerhed i kaos. Som pårørende har man været de udsendtes bindeled til den udsendtes trygge hjem. Som myndighed har medarbejderne arbejdet hårdt for at skabe de bedst tænkelige rammer til opgaveløsningen for vores udsendte. Alle har bidraget, og alle er en del af fællesskabet i Flagdagen. Derfor er Flagdagen noget helt særligt.

Og vi må samtidig huske ikke at tage Flagdagen for givet, men vi skal værne om vores værdier i fællesskabet samtidig med, at vi hver især er med til at udvikle og styrke Flagdagen. Flagdagen er nemlig, som tidligere beskrevet, skabt af hændelser i en dy-

Flagdagen får os til at se fremad i fællesskab

namisk sikkerhedspolitisk verden og for at fastholde et stærkt incitament for Flagdagens fremtid, må vi alle støtte op om en ansvarlig og proportionel forsvars-, beredskabs- og sikkerhedspolitik i Danmark.

Den sikkerhedspolitiske situation i verden er nemlig alvorlig. Det omhandler alt fra cybersikkerhed, Kina, Rusland, klimaforandringerne, sprækker i EU og meget mere. Hertil har Danmark med sin aktivistiske udenrigspolitik, geografiske position, allianceforhold og politiske målsætning om at være med, hvor beslutningerne bliver truffet, valgt at tage ansvar i udviklingen af den sikkerhedspolitiske situation. Det kræver samtidig, at man er villig til at investere tilsvarende i landets sikkerhedspolitiske forpligtelser til gavn for freden i verden, til gavn for Danmark og Rigsfællesskabet og til gavn for fællesskabet i Flagdagen.

I Folk & Sikkerhed holder vi fast i håbet om fred, frihed og sikkerhed. Og sender en stor tak til alle de mænd og kvinder, som gennem årene har været eller er udsendt til brændpunkter over store dele af verden for den fantastiske indsats, I har ydet.

Samtidig ønsker vi også at takke alle de gode medarbejdere i myndighederne og de mange tusinde pårørende for deres fantastiske støtte til vores udsendte.

Rigtig god Flagdag til jer alle.

Peter M. Andersen, formand for Folk & Sikkerhed.

EN TID

ET STED

ET MENNESKE

T A K

Overalt i Danmark viser vi den 5. september vores respekt for de mange tusinde soldater, der har kæmpet for vores land.

Vi skylder alle vores udsendte en tak. Vi skylder dem vores dybeste respekt. Og ikke mindst skylder vi dem at huske på, hvorfor de tog ud.

Uanset om det var konflikten på Cypern i 1960'erne og frem, borgerkrig på Balkan i 1990'erne eller bekæmpelsen af terror i Irak og Afghanistan i det nye årtusinde – så er vores udsendte taget ud for at forsvare vores demokratiske værdier. For at kæmpe for det, vi tror på og som hver eneste dag bliver udfordret ude i verdens brændpunkter: Vores frihed, demokrati og sikkerhed.

På Flagdagen siger vi tak for det, vores udsendte har udrettet for netop freden, friheden og sikkerheden. For vi må aldrig glemme, at det var dem, der tog afsted. Det var dem, der i nogle tilfælde satte livet på spil for de værdier, som er så vigtige, men som vi alt for ofte tager for givet, når vi bor og lever i Danmark. Værdier, der er lang vej til, når man bor i en konfliktzone eller oplever overgreb på grund af religion, etnicitet eller køn. Kære udsendte: Tak for indsatsen. Tak fordi, I ikke har nok i jer selv.

Bag enhver udsendt står en forælder, partner, søskende eller barn. Også de yder en vigtig indsats for Danmark. Det er den tilbageværende forælder, som formår at få hverdagen derhjemme til at hænge sammen – på trods af afsavn, ængstelse og bekymringer. Og selv for små børn kan tankerne blive store. "Har din far skudt nogen, eller er han selv blevet skudt?" Det spørgsmål bliver mange børn til udsendte soldater mødt af.

Det er spørgsmål, der skader mere, end det gavner. For det minder børnene om den trussel og frygten for at miste, som de fleste børn til udsendte går rundt med. Og det understreger, at vi i Danmark stadig ikke er gode nok til at række ud, møde og forstå børn eller partnere til udsendte soldater.

På Forsvarsministeriets område kan vi styrke veteranindsatsen og støtten til udsendte familier endnu mere. Det gør vi. Og det kommer vi også til i fremtiden. Men vi skal også som skolekammerater, kolleger og venner til udsendtes familier blive bedre til at forstå de store tanker og bekymringer, som kan være forbundet med en udsendelse.

Her har netop Flagdagen en afgørende rolle. Den 5. september samles hele rigsfællesskabet om at hylde vores udsendte og deres pårørende. I fællesskab minder vi hinanden om den vigtige indsats, de har ydet for Danmark. Jeg vil opfordre alle til at være med. Vis flaget for vores udsendte. Stå sammen. I respekt og anerkendelse for det, de har ydet for os alle.

Fred og frihed må aldrig tages for givet. Det er netop dét, Flagdagen markerer. I Kuppet står det sort på hvidt: Navnene på dem, som mistede livet i kamp for Danmark.

Æret være deres minde. Æret være jer, som har været udsendt. Æret være jer, som tog sig af hverdagen derhjemme.

Med ønsket om en god og mindeværdig Flagdag.

Trine Bramsen
Forsvarsminister

Husk alle på Flagdagen... også dem uden gevær

ARNE BOELT
BORGMESTER HJØRRING KOMMUNE

Flagdagen bør være en dag, hvor vi alle sammen sender tanker, anerkendelse og respekt til de mange mænd og kvinder, som enten yder eller har ydet en stor indsats på Danmarks vegne i lande over hele verden.

Indsatsen kan være i form af både militære såvel som humanitære opgaver – fælles for alle er dog, at det kræver eller har krævet en særlig indsats og engagement, at være udsendt til afgørende og vigtige opgaver langt væk fra familie, venner og vante rammer.

Hjørring er ikke en såkaldt kaserne-by, alligevel har Forsvaret og arbejdspladser i forbindelse med Forsvaret fyldt meget i vores kommune frem til 2006 – faktisk var HMAK (Hærens Materielkommando) kommunens tredje største arbejdsplads, inden langt de fleste opgaver blev flyttet til Hærens Materieltjeneste. Siden er Forsvarets Regnskabstjeneste, Forsvarets Forsyning, Depot og Distribution samt Forsvarets Ejendomsstyrelse rykket ind på Garnisonen i Hjørring.

Med den del af vores lokalhistoriske fortælling omkring Forsvaret vil jeg gerne bruge denne anledning til også at huske alle de veteraner eller udsendte, som ikke står i forreste række. Dem som ikke har et gevær, dem som udfører deres opgaver på basen – dem som arbejder med logistik, materiel, forsyninger og meget andet.

Når vi hører ordet "udsendt" eller "veteran", får mange af os civile formentlig et billede i hovedet af soldater, patruljer, ammunition, og geværer. Og det billede er jo også retvisende for mange af veteranerne, men ikke alle.

Derfor vil jeg gerne opfordre til, at vi også husker og anerkender de mænd og kvinder, som via støttefunktioner i forsvaret har leveret og fortsat leverer en stor indsats som udsendte for Danmark. For støttefunktionerne er jo også helt afgørende for at missionerne rundt omkring i hele verden fungerer fra dag til dag. Det er funktioner, som er helt uundværlige og en forudsætning for at en mission eller indsats kan gennemføres.

Afslutningsvist vil jeg gerne på vegne af byrådet i Hjørring Kommune udtrykke anerkendelse og respekt for alle veteraner – uanset opgave eller funktion, og uanset om man er udsendt fra Forsvaret, Politiet eller Beredskabet eller noget helt fjerde. Fælles for alle er, at vi skylder jer en stor tak for indsatsen. Tusind tak til jer alle.

Arne Boelt
Borgmester, Hjørring Kommune

Når vi hører ordet
"udsendt" eller
"veteran", får mange
af os civile formentlig
et billede i hovedet
af soldater, patruljer,
ammunition, og
geværer. Og det billede
er jo også retvisende for
mange af veteranerne,
men ikke alle

Tak for jeres styrke

JEPPE KOFOED
UDENRIGSMINISTER (S)

Vi danskere lever et liv i tryghed og sikkerhed. Det er der flere grunde til, men én af de vigtigste er, at nogle danskere sætter deres liv på spil verden over for at forsvare vores land, demokratiske værdier og principper.

I hverdagen kan vi hurtigt komme til at tage det for givet, at vi bor i et land, hvor vi grundlæggende kan føle os trygge. Vi har det måske endda nogle gange med at glemme, at der findes alvorlige trusler, som må og skal bekæmpes. Det er ikke et privilegie, som alle mennesker har.

Flagdagen er derfor en meget vigtig dag, som jeg hvert år ser frem til at markere. På denne dag bliver vi nemlig mindet om, hvor privilegerede vi er, når vi i fællesskab takker og ærer de danskere, som er med til at gøre en kæmpe forskel.

Det er på denne dag, at tingene for alvor sættes i perspektiv. Det er på denne dag, at vi for alvor markerer, at I – vores soldater, politifolk, læger, sygeplejesker, civile rådgivere – har sat og bliver ved med at sætte jeres liv på spil i verdens brændpunkter. Det er på denne dag, at vi som nation kan vise vores taknemmelighed og stolthed over det, som I leverer. Det gjorde et stort indtryk på mig, da jeg i sommer havde æren af at møde nogle af jer under mit besøg i Irak. Som udenrigsminister og dansker er jeg dybt taknemmelig for jeres indsats.

Forældre, børn, ægtefæller og venner til udsendte kan i allerhøjeste grad dele den stolthed, som vi andre i det bredere bagland føler over de danske indsatser rundt omkring i verden. Vi andre må dog aldrig glemme, at stoltheden for det nære og personlige bagland ledsages af andre følelser. Et afsavn og en længsel efter de, som er bortrejst, en ængstelighed over hvad der kan ske. De børn, som for en periode har måtte undvære én forælder, de ægtefæller, som har skulle klare hverdagen alene, de forældre, som ikke kan kramme deres børn, og de, som savner deres gode ven eller veninde. I ved, hvordan det føles, når dagene går langsomt og savnet bliver stort.

Samtidig er det ikke alle, som har oplevet gensynet. For familie og venner til de danskere, som mistede livet under deres udsendelse, er tilværelsen for altid forandret. Andre af vores udsendte vender hjem med alvorlige skader på krop og sjæl. Også for jer, vil tilværelsen være forandret for altid. Til jer alle vil jeg give min dybeste medfølelse og et uforbeholdent tak. Det er umuligt for os andre at forestille sig det afsavn og den smerte, som I pårørende har oplevet og fortsat gennemgår.

Det er i høj grad på grund af jer – det nære bagland – at Danmark kan levere ude i verden. Selvom I har været i trygge omgivelser herhjemme, må det være en stor prøvelse at skulle få hverdagen til at fungere, samtidig med at bekymringen, angsten og fraværet af jeres kære fylder. Tak fordi I besidder denne styrke.

Hvad betyder baglandet, når Danmark sender folk på mission?

"I Fonden Danske Veteranhjem ønsker vi hver eneste dag året rundt at udtrykke vores respekt for og anerkendelse af den indsats, vores veteraner og deres pårørende har ydet og stadig yder for Danmark.

Flagdagen er den særlige dag, hvor også hele Danmark hylder veteranerne og deres pårørende, så jeg vil gerne lige netop i anledning af flagdagen benytte lejligheden til personligt at takke jer alle, veteraner og pårørende, for jeres bidrag til at skabe en bedre verden på Danmarks vegne.

Tak". - Christian Kurt Nielsen,
Bestyrelsesformand FDV.

Vigtigheden i at yde støtte og hjælp til veteraner og pårørende er stor. Det er et af vores hovedformål, samtidig med at vores Veteranhjem skal bidrage som et fristed for alle veteraner og pårørende.

Derfor ved vi hos Fonden Danske Veteranhjem, herunder de fem Veteranhjem, at baglandet har den største betydning og værdi.

Det vil også sige, at alle veteraner samt deres pårørende har adgang til Fonden Danske Veteranhjems tilbud. Det er blandt andet tilbud som fællesspisninger, udflugter og pårørendegrupper ligesom man kan bo på veteranhjemmene i kortere

eller længere tid.

Vi ved, at der bag hver veteran er et bagland, der kan være påvirket i lige så høj grad som veteranen. Derfor har flere af Veteranhjemmene grupper, som yder støtte til de pårørende. Formålet med pårørendegrupperne er blandt andet, at de pårørende har mulighed for at skabe relationer mellem hinanden, møde andre i samme situation, og samtidig blive tilbudt støtte i det omfang, som rammerne tillader det.

Susanne Damgaard, som deltager i en af vores pårørendegrupper, fortæller følgende vedrørende tilbuddet om en pårørendegruppe:

"Da min søn fik konstateret PTSD og kom i behandling, var en pårørendegruppe ikke umiddelbar interessant for mig. Det blev den først år senere, da jeg selv var kørt træt, brugt og følte mig rigtig ked af det. I starten var mit behov at lære så meget som muligt om PTSD og hvordan jeg kunne hjælpe min søn, men da jeg efter flere år - som hjælper og lynafleder - pludselig følte mig tømt for kræfter, kunne jeg mærke, at JEG havde brug for at udveksle oplevelser med andre forældre til veteraner med PTSD - for min egen skyld. Så pårørendegruppen hjælper mig til at spejle mig i andre pårørendes oplevelser og udveksle erfaringer".

Derfor er det vigtigt, at såvel veteranen, men også baglandet er bevidste om, at uanset hvor i Danmark, de befinder sig, så vil der være et veteranhjem inden for en overkommelig rækkevidde.

Her vil døren være åben og omsorg og hjælp vil blive tilbudt.

Grønlandske veteraner bør anerkendes

AAJA CHEMNITZ LARSEN
FOLKETINGSMEDLEM FOR INUIT ATAQATIQIIT

Hvis du for fem år siden spurgte folk på gaden i Grønland, om der er veteraner i vores land, ville de kigge uforstående på dig. Gør du det i dag, vil du finde enkelte, som kender veteraner, men samlet set er veteranområdet i Grønland noget, kun få har kendskab til.

I juni 2021 deltog jeg sammen med en masse gode mennesker i den stiftende generalforsamling for foreningen Grønlandske Veteraner. De senere år har Veteranprojekt Grønland og Veterancafe Grønland set dagens lys, til stor gavn for de mange veteraner i Grønland, som har savnet netværk og indsats målrettet dem.

I Grønland er der officielt over 100 veteraner, men uofficielt op imod 150. Fælles for dem alle er, at de har været ude på missioner rundt om i verden og sikret tryghed, fred og frihed for os, hvilket de i høj grad fortjener anerkendelse for.

De fleste veteraner vender hjem efter deres udsendelse uden mén, men en mindre del af veteranerne har brug for støtte og hjælp til at håndtere psykiske og sociale belastninger eller fysiske skader som følge af udsendelsen. Veteranernes pårørende kan også have behov for støtte. Det gælder også for veteranerne i Grønland.

Veteranerne i Grønland er en del af den danske veteranpolitik og kan bruge Veterancenterets tilbud om støtte, rådgivning og behandling, enten via online behandling eller hos en lokal netværkpsykolog. Men specifikke tilbud i det grønlandske sundhedssystem til veteraner findes der ingen af.

Symbolikken heri, mener jeg, er rigtig ærgerlig, da veteranerne – uanset at vi ikke har vores eget forsvar – har udført en kæmpe indsats på vegne af os alle.

Der har de senere år været et stigende fokus på veteraner i Grønland fra politisk side, men der er et stykke vej endnu, før vi kan tillade os at sige at veteranerne får den anerkendelse og behandling de fortjener. Et vigtigt led i det arbejde er at sikre, at de grønlandske myndigheder tager deres ansvar på sig og sikrer politiske ambitioner og sundhedsmæssige såvel som arbejdsmarkedsrettede tilbud til veteraner. Lige inden valget blev en lov dog gennemført, som på papiret giver mulighed for hjælp bl.a. fra de grønlandske kommuner til veteraner. Nogle borgmestre har vist særlig interesse og respekt for grønlandske veteraner og det er et vigtigt første skridt.

Det er i den forbindelse oplagt at skele til den nye wildcard-ordning i Danmark, der styrker PTSD-ramte veteraners tilknytning til arbejdsmarkedet. Veteraner med PTSD bliver ramt forskelligt og kan i nogle perioder have nemmere ved at arbejde, mens de i nogle perioder ikke kan arbejde. I Grønland er denne gruppe muligvis ikke stor, ikke desto mindre har vi et særligt ansvar for at sikre veteraner værdige vilkår.

Wildcard-ordningen giver mulighed for, at veteraner på førtidspension med PTSD eller PTSD-lignende diagnoser kan have tilknytning til arbejdsmarkedet i de perioder, hvor de har det godt. Og førtidspensionen at falde tilbage på, hvis de skulle få det værre igen. Det giver veteranerne fleksibilitet og tryghed i hverdagen, samtidig med at arbejdsmarkedet får gavn af veteranernes mange ressourcer.

Jeg vil gerne opfordre mine kollegaer i Grønland og i Folketinget til at sikre veteraner i Grønland bedre vilkår, både hvad angår tilbud i sundhedsvæsenet og på arbejdsmarkedet, så vi politisk viser, at vi anerkender dem for den store indsats de har gjort.

FÆLLESSKAB

STYRKER

Jeg håber at stiftelsen af foreningen Grønlandske Veteraner, som gode mennesker står i spidsen for, kombineret med et fortsat stigende politisk fokus på området, medvirker til at sikre veteranerne i Grønland den anerkendelse de fortjener.

Jeg glæder mig til at endnu engang at deltage i fejringen i Grønland.

Rigtig god flagdag til alle!

Jeg ved, han passer på sig selv

AF BEREDSKABSSTYRELSEN

Maria og Ulrik Kørschen arbejder begge i Beredskabsstyrelsen og har dannet par i de sidste 11 år. Det, at Maria også professionelt kender Ulrik som rolig, hurtigtænkende og påpasselig, hjælper på trygheden, når han udsendes til steder i verden, der har brug for hjælp.

Beredskabsstyrelsen udsender hvert år medarbejdere til hele verden for at hjælpe med blandt andet opsætning af lejre for nødhjælpsarbejdere, håndtering af oversvømmelser, naturbrande eller jordskælv - og for nyligt også sundhedsbistand på grund af COVID-19-pandemien.

De sidste tyve år har Ulrik Kørschen været på mere end tyve af disse missioner. Senest til Sudan, hvor Beredskabsstyrelsen støttede FN med opbygning af lejre til nødhjælpspersonalet i nye flygtningelejre i området.

”Det var en af de missioner, hvor vi landede på en helt bar mark. Der var ikke adgang til elektricitet, brændstof, sanitære forhold osv. Der er ikke en manual, når man pludselig står i et fremmed land og skal sove ude midt i ingenting og bygge alt op fra bunden. Der bruger jeg helt sikkert værktøjer fra mine mange års erfaringer med udsendelser,” siger Ulrik.

Børn ændrer præmissen

Det har været en præmis for Maria og Ulriks forhold helt fra starten, at udsendelser til krise- og katastrofeområder var en del af Ulriks liv. De har nemlig mødt hinanden på arbejdet, hvor Maria efter flere års kollegaskab inviterede Ulrik på en kaffe – faktisk mens han var på mission i Pakistan.

Maria er i dag officer og arbejder som sektionsleder i Beredskabsstyrelsens hovedkvarter, mens Ulrik er seniorsergent og elektriker ved Beredskabsstyrelsen Sydjylland. Det er særligt i kraft af sin uddannelse som elektriker, at Ulrik tit udsendes for

Beredskabsstyrelsen, da missionerne ofte kræver praktikere.

”Inden vi fik børn, syntes jeg faktisk, det var ret fedt, når Ulrik var på mission. Jeg har altid gået op i mit arbejde og desuden lavet frivilligt arbejde, og så var der ligesom ikke en anden, jeg skulle planlægge alt det rundt om. Men da vi fik børn, og særligt da børnene var helt små, syntes jeg, det blev hårdt,” fortæller Maria.

Parret er forældre til Lauge og Bjarke på henholdsvis seks og otte år. At få børn har også påvirket det at blive udsendt på andre måder.

”Efter jeg har fået børn, synes jeg, at jeg tager indtrykkene fra landene mere ind. Både børn og voksnes vilkår rører mig på en eller anden måde mere i dag. Jeg forsøger også at gøre missionerne lidt kortere. Så i stedet for otte ugers udsendelse, efterspørger jeg fire-fem uger,” siger Ulrik.

Tillid skaber tryghed

Det er ikke ufarligt at være udsendt for Beredskabsstyrelsen. I 1993 betalte Niels Bromand og Jimmi Nyegaard den højeste pris i Maglaj, Kosovo, hvortil de var udsendt af Beredskabsstyrelsen. Her omkom de efter et angreb på deres konvoj. De fleste af Beredskabsstyrelsen missioner foregår dog i fredeligere områder.

”Jeg er ikke bange, når han tager afsted. Jeg ved, han har et godt kompas i forhold til sin egen sikkerhed. Han har været udsendt til Sudan, Pakistan og Centralafrika - ofte steder hvor der er krig og konflikt. Men jeg ved, han passer på sig selv, og det hviler jeg i, fordi jeg har tillid til ham. Jeg kender ham også fra opgaver herhjemme, fx fra store brande, og jeg ved, han passer på sit mandskab, sig selv og aldrig gør noget hasarderet,” siger Maria.

Ulrik er heller ikke bange på sine missioner, for så ville han ikke tage af sted.

“Jeg ved, han passer på sig selv,
og det hviler jeg i.”

Det er en præmis for Maria og Ulriks forhold, at Ulrik kan tage på missioner for Beredskabsstyrelsen. “Det er en del af hans identitet. Selvom det også er hårdt, skal vi huske at gøre de her ting for hinanden, hvor vi støtter hinanden i at opnå eller udføre de ting, vi gerne vil, så vi ikke ærgrer os, når vi bliver gamle” siger Maria Kørschen.

Jeg ved, han passer på sig selv

I år fejrede Ulrik Kørschen sin 45-års fødselsdag på mission i Sudan.

"Det er helt okay for mig at holde fødselsdag i udlandet. Men jeg siger nej til missioner, der ligger på mine sønners fødselsdage," siger Ulrik Kørschen.

Men det sidste års mission har vakt andre bekymringer.

"Jeg havde mange tanker om COVID-19 denne gang. Jeg tænkte meget over sikkerheden i den forbindelse, men hvis jeg kan beskytte mig herhjemme, kan jeg vel også gøre det dernede," siger han.

God Flagdag

Det er både medarbejdere, værnepligtige og frivillige, der repræsenterer Beredskabsstyrelsen og Danmark, når de udsendes for at gøre en forskel for mennesker, der er ramt af kriser, ulykker og katastrofer.

"Vi forsøger hele tiden at udvide vores tilbud til vores veteraner. Derfor har vi i år oprettet en særlig Veterandag for tidligere udsendte af Beredskabsstyrelsen, hvor der er mulighed for at netværke og udveksle erfaringer og historier," siger direktør for Beredskabsstyrelsen, Laila Reenberg.

På Veterandagen, der blev afholdt den 18. august, blev Redningsberedskabets Medalje for International Tjeneste uddelt til dem, der har været udsendt i 30 dage eller mere. Medaljen uddeles for at have udført en fortjenstfuld indsats uden for Danmark under usædvanlige betingelser. Fremover vil Beredskabsstyrelsens Veterandag blive afholdt 1. juni, så årsdagen for angrebet ved Maglaj samtidig markeres.

"Flagdagen er en vigtig dag, også for Beredskabsstyrelsen. Vores udsendte skal vide, at vi værdsætter deres dedikation, og den forskel de gør - både ude og hjemme. Jeg ønsker alle, både uniformerede og civile, en god flagdag!" siger Laila Reenberg.

Flagdagen er også en hæder til baglandet

FUNGERENDE CHEF FOR VETERANCENTRET, JANNIK ANDERSEN, HYLDER DE DANSKE SOLDATERS BAGLAND FOR EN INDSATS, DER FORTJENER ANERKENDELSE PÅ FLAGDAGEN

Første gang jeg var udsendt, var min søn tre år gammel. Jeg husker tydeligt, da vi sejlede af sted fra Københavns Havn. Vores familier og pårørende var samlet på Langelinie for at ønske os en god udsendelse. Da skibet forlod havnen, skete det ved afgivelse af lysblus og tågehorn. Min søn syntes, det var så voldsomt, at han gemte sig i klapvognen. Det gav mig en stor klump i halsen, og da vi passerede ydermolerne, måtte jeg ned i operationsrummet for at sunde mig.

Da skibet var kommet ud på åbent hav, skiftede mit fokus fra familiefar til soldat, og jeg begyndte at se frem mod missionen og opgaverne, vi havde trænet til hudløshed før afrejse.

For en soldat er det at være udsendt den ultimative test på, om man kan sit job. Det er den træning og uddannelse, vi har fået, der skal bære os helskindet igennem missionen.

Men vi er ikke de eneste, der er på mission. Det samme er kærester, ægtefæller, børn, mødre, fædre, søskende og pårørende til soldaterne. Når soldaten er udsendt, er baglandet også på mission.

Til forskel for os soldater, har vores familie og pårørende ikke fået den træning og uddannelse, som vi har modtaget. De har ikke været på øvelser og fået testet deres udholdenhed og evner til at løse helt nye opgaver.

Deres træning begynder først, når vi er taget af sted. Nu er familien på on-the-job træning. De skal klare sig alene med det, de kan – og det gør de uden hjælp fra den soldat, de har sagt farvel til.

Efter noget tilvænning lykkes de fleste heldigvis med at finde en vej til at tackle hverdagens store og små udfordringer. Men det er ikke nemt, og familien derhjemme er ofte på overarbejde, mens soldaten er udsendt.

Når jeg har været udsendt og været væk fra familiens skød, så har det været med den viden, at jeg har været klædt på til opgaven. Jeg har haft det rette udstyr og den rette uddannelse. Jeg skulle primært fokusere på at løse opgaven. Jeg skulle hverken koncentrere mig om at handle ind, lave mad, betale regninger eller slå græs. Derfor var jeg bevidst om, at min familie i mange tilfælde havde det sværere end mig.

Hverdagen går som bekendt videre. Og når man er flere tusinde sømil væk, er det vanskeligt at løfte sin byrde i familien. Når jeg tænker tilbage på, om jeg var anerkendende nok i forhold til den store indsats, min familie løftede, mens jeg var ude, så tror jeg godt, jeg kunne have gjort det bedre.

I dag findes der heldigvis flere og flere muligheder for støtte for familie og pårørende til udsendte danske soldater.

“Foruden de danske udsendte, fortjener deres familier og pårørende også anerkendelse, når vi markerer Flagdagen

I Veterancentret har vi PREP-kurser og Samtalegrupper for børn, og sidste år oprettede vi desuden en Familieenhed, som vi i den kommende tid vil styrke yderligere, så endnu flere veteranfamilier kan få hjælp og støtte både før, under og efter udsendelse.

Jeg vil også sende en stor tak til de øvrige veteranaktører, som yder en formidabel indsats for netop veteranfamilierne.

Flagdagen er en anledning til at udtrykke anerkendelse for den fremragende og professionelle indsats, som Danmarks udsendte yder og har ydet i en række af verdens konfliktområder gennem tiden. På samme måde som vi anerkender de danske veteraners indsats, vil jeg i år sende en særlig tak til det vigtige netværk af familie og pårørende, der står bag enhver udsendt dansk soldat. I har ofret jer og ydet en kæmpe indsats.

Lad os hejse Dannebrog og hylde alle Danmarks udsendte, deres familier og pårørende.

Rigtig god Flagdag.

Foto: Mads Ullerup, Veterancentret

Når støvet lægger sig

ANN-CHRISTINA SALQUIST
AFGHANISTANVETERAN & PROJEKTANSVARLIG
UDSENDT AF DANMARK

Alle, der har været i Afghanistan, husker Afghanistans fine støv. Uanset om opholdet i landet var kort eller langt, så husker man støvet - støvet, der er så fint, at det kravlede ind overalt og lagde sig som en fin hinde – på huden, på maden, på tøjet, på udrustning. Støv, der kravler ind i ad alle åbninger og ikke er til at slippe af med.

Den afghanske støv, der rejser sig i de pludselige storme, så man ikke længere kan orientere sig og det eneste, du kan gøre, er at vente – vente på, at støvet lægger sig.

Og lige nu stormer det i Afghanistan. Lige nu ser og hører vi voldsomme beretninger fra Afghanistan. Billeder af mennesker, der kæmper for at komme ud af Afghanistan og Taliban, der har indtaget præsidentpaladset.

Billeder, der ikke kan undgå at påvirke én.

“Din indsats har betydet noget – fra det øjeblik, du satte foden på jorden i Afghanistan, har du gjort noget – du har arbejdet sammen med dine kammerater frem mod et fælles mål.”

Og spørgsmålet om indsatsen i Afghanistan har været det hele værd rejser sig helt forståeligt.

Jeg har selv været både trist, frustreret og vred, men jeg tror på, at vores alles indsats har været noget værd!

Hvordan kan jeg sige det med så stor sikkerhed?

Fordi Danmark i snart tyve år sammen med det internationale samfund har bidraget til at skubbe på en positiv udvikling i Afghanistan.

Et land, der for tyve år siden var ødelagt efter tyve år med en russisk besættelse, en intern borgerkrig og efterfølgende et Talibanstyre, der styrede landet med brutal hånd.

Man kan nå meget på tyve år, men ikke alt. Og tyve år i et fremmed land er rigtig lang tid.

- Nogle mener, at vi har været der alt for længe?
- Nogle mener, at vi burde blive?
- Andre, at vi slet ikke burde været gået ind.

Uanset hvad folk måtte mene, så vælger jeg at tro på, at den indsats, som danske udsendte mænd og kvinder har bidraget med i Afghanistan de sidste tyve år haft en stor positiv betydning for den afghanske befolkning.

Men jeg forstår også godt, hvis der er rigtig mange, særligt soldater, der sidder med en mærkelig fornemmelse i kroppen og med spørgsmål, der rejser sig.

- Var det det, jeg kæmpede for?
- Var det det, mine kammerater faldt for?
- Var det det, jeg brugte seks måneder eller i flere i sandkassen på?

For at Taliban skulle overtage magten, så snart vi trak os ud.

Nej, det var ikke det.

Vi bekæmpede terror og slog Taliban tilbage, så vi og andre kunne være med til at skabe fundamentet for et nyt Afghanistan.

Du stillede op, tak!

DU HAR YDET EN SÆRLIG INDSATS

Vi viste afghanerne, at mennesker kan være lige. Vi gav dem håb om en bedre fremtid.

Vi viste menneskelighed i svære situationer.

Vi viste mænd, at kvinder også har rettigheder.

Vi viste kvinder, at de kan og skal tage del i udviklingen af deres eget land.

Vi sikrede den fred, der skulle til, så skoler kunne åbne, så både drenge og piger kan lære noget og få en uddannelse.

Din indsats har betydet noget – fra det øjeblik, du satte foden på jorden i Afghanistan, har du gjort noget – du har arbejdet sammen med dine kammerater frem mod et fælles mål.

Om det så var at erobre næste gadehjørne, så CIMIC kunne få ro til at bygge en brønd og give de lokale adgang til rent drikkevand.

Om det så var at sidde i tårnet og holde vagt i lejren og fjenden fra porten.

Om det så var at holde møder med de lokale og forsøge at bygge bro mellem personlige og politiske interesser.

Eller noget helt fjerde, femte eller...

VI SKAL FORTÆLLE HISTORIERNE SAMMEN

Så har du ydet en særlig indsats.

For du valgte at stille op, da du blev bedt om det – også selvom dine personlige interesser ikke nødvendigvis stemte overens med de politiske interesser.

Jeg er stolt - og det vil jeg også opfordre dig til at være. Vi kan ikke stilles til ansvar for politiske beslutninger, men kun for vores egne handlinger - og det, du har gjort, er noget ganske særligt.

Tak!

Hvis nogen skal bære ansvaret for, hvordan Afghanistan ser ud lige nu, er det politikerne. Ingen af dem kan undsige sig det, der er sket i Afghanistan igennem de sidste tyve år og nu kan vi veteraner kun håbe på, at de vil kigge indad og tage grundigt ved lære, inden de igen kaster os ud i store internationale missioner.

Jeg har alt for mange gange prøvet at skulle forsvare den ene regerings aktivistiske udenrigspolitik efter den anden overfor familie, venner og fremmede, jeg mødte på min vej - og jeg er ofte gået i vrede eller med tårer i øjnene.

For det var ikke for dem, jeg tog afsted.

Derfor tog jeg initiativ til Udsendt Af Danmark.

Fordi jeg ved og mener, at der er en kæmpe forskel på de politiske og personlige fortællinger.

Din historie, din indsats og dit motiv for at tage ud for fællesskabet fortjener at blive fortalt.

- For at give indsigt
- For at skabe forståelse
- For fremtiden

Og du skal vide, at jeg er dybt taknemmelig for den tillid og opbakning, som projektet har mødt gennem årene. Jeg håber, at du fortsat vil være med til at skabe indhold til den ramme, som vi har skabt sammen og sætte fokus på de, der stillede op.

Din indsats skal ikke blive glemt som en fjern krig og drukne i politiske diskussioner. Den fortjener at blive husket og bevaret som en del af vores alle sammen fælles historie.

Og jeg tror, at når stormen lægger sig og vi igen kan se frem for det fine støv, vil vi se, at der kommer til at ske en langsom, men positiv udvikling i Afghanistan – båret af Afghanerne selv - fordi du har været med til at vise dem, at Afghanistan fortjener bedre.

Husk, at alt det gode, du har gjort, ikke kan gøres dårligt!

Ud i naturen ind i fællesskabet

UD I NATUREN IND I FÆLLESSKABET ER ET 3-ÅRIGT PROJEKT DER SKAL STØTTE FÅBORG-MIDTFYNS UDSATTE UNGE SAMT VETERANER, DER HAR VÆRET UDSENDT TIL VERDENS BRÆNDPUNKTER I AT DELE, UDVIKLE OG STYRKE PERSONLIGE KOMPETENCER OG RESSOURCER.

Deltagerne skal i fællesskab afprøve forskellige idrætsaktiviteter i naturen. Alene i år har deltagerne været på undervandsjagt, sovet i trætoppe, været på træskibssejlads, klatret, fridykket, bygget vildmarkshytte, kørt adventurerace og kørt en masse på MTB. Aktiviteterne har været med til at vække deltagernes interesse for fortsat at deltage i idrætsfællesskaber både i og uden for projektet. Naturen og idrætsfællesskaber er et centralt omdrejningspunkt i projektet, fordi naturen som ramme for kropslige aktiviteter kan fremme både mental og fysisk sundhed for både de sårbare unge og veteraner med meget forskellige baggrunde og livsvilkår.

Den ressourcestærke veteran forventes at kunne tilføre særlige ressourcer og kompetencer til forløbene. Der lægges stor vægt på at skabe de nødvendige trygge rammer for mødet mellem udfordrede og sårbare grupper, således at de unge og veteranerne i fællesskab kan styrke deres trivsel og livsglæde.

Veteraner som mentor for de unge

Veteranerne har en form for mentor-rolle for de unge, og vil have en effekt på at:

- Styrke deres selvtillid og selvværd
- Styrke deres sociale netværk
- Få nye kompetencer
- Opleve at bidrage med en værdsat social rolle

Tilsvarende oplever de unge, som deltager som mentees i projektet, vil opleve positive gevinster bl.a. gennem:

- Oplevelse af ligeværdighed i præstationsfrie rum
- Opbygning af tillidsrelationer baseret på delte erfaringer
- Opbygning af nye sociale relationer

Projektet har fået støtte på baggrund af en ny måde at tænke idræt og fællesskaber for særlige målgrupper. Projektet har derfor også til opgave at metodeudvikle og afprøve forskellige typer af aktiviteter med det formål at skabe varige løsninger og muligheder.

Forankring

Et vigtigt element i projektet er, at der skal skabes brobygning mellem de ny-etablerede fællesskaber og allerede eksisterende idrætsfællesskaber fx i naturområderne Tarup-Davinde og Trente Mølle samt øvrige lokale idrætsmødesteder. Brobygningen skal bidrage til at øge muligheden for, at fællesskaberne fortsætter efter projektets afslutning.

Ud i naturen ind i fællesskabet kan følges på: www.facebook.com/SammeniVildmarkenfyn

Veteraner på vildmarkscamp i de sydfynske alper

En fredag til søndag i maj prøvede 23 veteraner fra hele landet kræfter med den faaborg-midtfynske vildmark. Det er Dansk Idrætsforbund og Faaborg-Midtfyn Kommune, der stod bag campen, som hjælper fysisk eller psykisk skadede veteraner med at bruge naturen i hverdagen.

Røg fra bål, træklating og mudrede mountain-bike-spor. En weekend i maj var der fuld knald på friluftaktiviteterne i De Sydfynske Alper, nærmere bestemt Svanninge Bjerge. Her var 23 veteraner fra hele landet nemlig været på vildmarkscamp, hvor pulsen kom op – og skuldrene ned.

Formålet med vildmarkscampen er at skabe et trygt og inkluderende fællesskab for en gruppe af skadede veteraner og inspirere dem til at være aktive. Det fortæller Andreas Carlsen, som er konsulent ved DIF Soldaterprojekt.

”Mange skadede veteraner har en tendens til at isolere sig, men når man bringer dem ud i naturen, kan de sænke skuldrene, mens de lytter til vinden i trætoppene og fuglenes sang. Og finder de roen, så finder de også glæden og energien til at være en del af fællesskabet.

En af de 23 veteraner, som deltog i campen, er Niels Jørgensen fra Odense.

“De andre forstår, hvad man har oplevet og man skal ikke nødvendigvis forklare sig. Det syntes jeg har været guld værd.”

”Jeg har haft en fantastisk oplevelse med det rigtig gode sammenhold, der har været på campen. Der er mange gode aktiviteter, men samtidig har folk haft mulighed for at trække sig, hvis de blev for trætte i hovedet. De andre forstår, hvad man har oplevet, og man skal ikke nødvendigvis forklare sig. Det synes jeg, har været guld værd,” siger Niels Jørgensen, som var udsendt til Kosovo i 1994.

Et helle midt i naturen

Det er DIF Soldaterprojekt og Faaborg-Midtfyn Kommune, som er gået sammen om at afholde vildmarkscampen for fysisk og/eller psykisk skadede veteraner. Campen i Svanninge Bjerge har tiltrukket veteraner fra hele landet. Det kan vi godt være stolte af i Faaborg-Midtfyn, mener borgmester Hans Stavnsager:

”I Faaborg-Midtfyn ønsker vi, at flest mulige skal være tilfredse med livet. Derfor har vi også et særligt fokus på at støtte de mennesker, der af den ene eller anden årsag kæmper med noget. Deltagerne på vildmarkscampen har alle gjort en stor indsats for vores land, og vi vil gerne støtte dem til mere livskvalitet gennem blandt andet gode oplevelser og sociale aktiviteter. Her har vi som kommune med vores fantastiske natur og stærke fællesskaber gode kort på hånden – og jeg er utrolig glad for, at det blandt andet resulterer i tiltag som dette” siger borgmesteren.

Udover Vildmarkscampen for veteraner arbejder DIF Soldaterprojekt og Faaborg-Midtfyn Kommune også på at oprette en SafeZone i Faaborg-Midtfyn. Her vil veteraner have mulighed for at deltage i outdoor-aktiviteter i selskab med ligesindede i trygge rammer.

I dag fejrer vi alle veteraner i Danmark

NIELS HARTVIG ANDERSEN
FORMAND
DANMARKS VETERANER

Vi skal i dag mindes de veteraner, som ikke er iblandt os mere. Og deres pårørende. Andre veteraner beholdt livet, men har lukket verden omkring sig ude. Dem og deres pårørende skal vi sende en kærlig tanke ikke bare på Veteranernes Flagdag den 5. september, men også i hverdagen, når vi gør en lille pause og ser mod himmelen eller ud over det danske landskab.

Danskere, udsendt i international tjeneste, har gennem tiden gjort en prisværdig indsats. Vi har været sammen med mange forskellige nationer og fundet venner for livet fra fjerne himmelstrøg. Og hjemme igen i Danmark kan den enkeltes indsats under fremmede himmelstrøg nemt blive glemt i en fortravlet hverdag. Det må ikke ske!

Derfor arrangerer Danmarks Veteraner årligt flere parader og stævner for alle veteraner, hvor det officielle Danmark og pårørende møder op og viser deres anerkendelse af veteraners indsats. Og Danmarks Veteraners 25 lokalforeninger afholder lokale arrangementer over hele landet, på Færøerne og i Grønland, hvor veteraner hædres for deres indsats og de afdøde mindes.

En mindededag kan og skal også være en god dag, trods den alvorlige anledning. Pårørende til veteraner kan i visse tilfælde føle sig presset af situationer, som er svære at håndtere, men netop i sådanne tilfælde viser der sig en styrke, som de pårørende bruger til at tage vare på veteranen og yde støtte gennem mørke stunder.

Derfor skal vi i Forsvaret, i kommunerne og i det frivillige arbejde samle os om at give nærmeste pårørende og især børn af veteraner en synlig anerkendelse for deres indsats og om nødvendigt støtte dem individuelt.

Danmarks Veteraner og Veteranstøtten har fokus på anerkendelse af veteraner. Også der, hvor det officielle Danmark ikke når ud. Anerkendelse er ikke kun parader og stævner. Det er også rettidig omsorg og hjælp til de, som ikke har mulighed for selv at markere sig.

Vi skal værne om vor frihed, som ikke er en naturret, vi skal værne om pligten til at yde til fællesskabet og vi skal værne om det sammenhold, der sikrer vort demokrati.

Alle ønskes en god Flagdag

Niels Hartvig Andersen